

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2009

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (I) ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

**Μάθημα: Εφαρμοσμένη Μηχανική Επιστήμη
Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 29 Μαΐου 2009
7:30 – 10:00**

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία μέρη (Α, Β, Γ) και επτά (7) σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις

Όλες οι ερωτήσεις να απαντηθούν στο τετράδιο απαντήσεων.

Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής.

Δίνεται τυπολόγιο (σελίδες 6 και 7)

ΜΕΡΟΣ Α: - Δώδεκα (12) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες

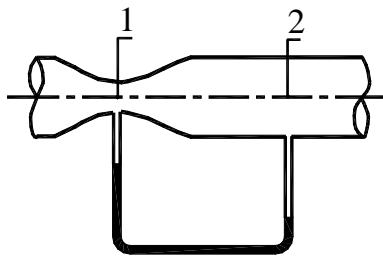
Για τις ερωτήσεις 1 - 6 να γράψετε τη σωστή απάντηση.

1. Από σωλήνα με εμβαδό διατομής $A = 200 \text{ mm}^2$ ρέει νερό με παροχή $Q = 2,5 \text{ m}^3/\text{h}$.

Η ταχύτητα ροής του νερού είναι:

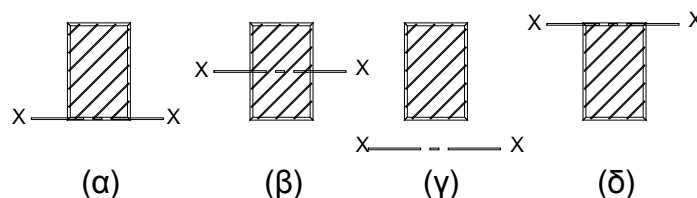
- (α) $v = 3,47 \text{ m/s}$
- (β) $v = 30 \text{ m/s}$
- (γ) $v = 50 \text{ m/h}$
- (δ) $v = 13 \text{ m/s}^2$

2. Στο σχήμα 1 φαίνεται τμήμα αγωγού μέσα στον οποίο ρέει νερό.
Για τις θέσεις 1 και 2 ισχύει:

Σχήμα 1

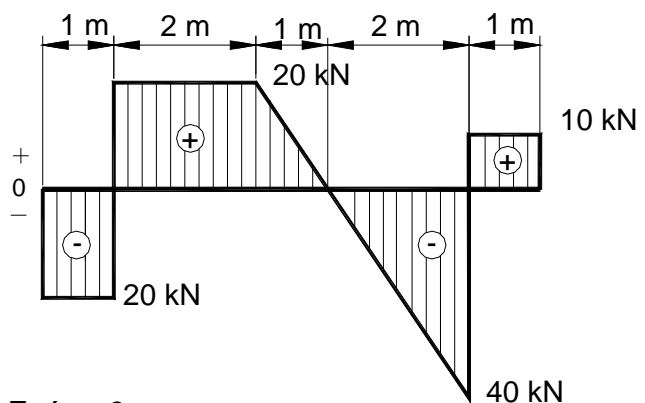
- (α) Η παροχή στη θέση 1 είναι μικρότερη από την παροχή στη θέση 2
  - (β) Η παροχή στη θέση 1 είναι μεγαλύτερη από την παροχή στη θέση 2
  - (γ) Η ταχύτητα του νερού στη θέση 1 είναι μικρότερη από την ταχύτητα στη θέση 2
  - (δ) Η στατική πίεση στη θέση 1 είναι μικρότερη από εκείνη στη θέση 2
3. Στο σχήμα 2 δίνεται διατομή δοκού πλάτους b και ύψους h . Σε ποιο από τα τέσσερα σχεδιαγράμματα η ροπή αδράνειας της διατομής της δοκού ως προς τον άξονα $x-x$, υπολογίζεται με τη σχέση $I_{xx} = \frac{b \cdot h^3}{12}$;

Σχήμα 2

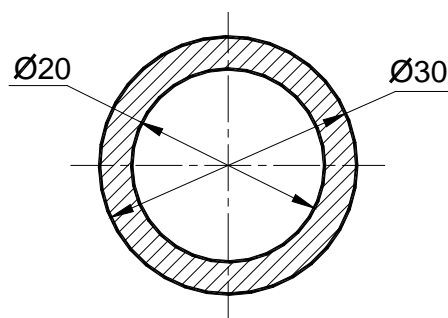
4. Το ύψος του νερού μέσα σε ντεπόζιτο είναι 1,5 m και η πυκνότητα του είναι $\rho = 1000 \text{ kg/m}^3$.
 Η πίεση του νερού στο βυθό του ντεπόζιτου είναι ίση με:
- (α) $P = 17450 \text{ N/m}^2$
 (β) $P = 15 \times 10^4 \text{ Nm}$
 (γ) $P = 14715 \text{ Pa}$
 (δ) $P = 47100 \text{ m}^2$
5. Σε υδραυλικό κρίκο η πίεση του υδραυλικού υγρού είναι $P = 100 \text{ N/mm}^2$ και το εμβαδό διατομής του εμβόλου είναι $A = 200 \text{ mm}^2$. Το μέγιστο φορτίο που μπορεί να ανυψωθεί είναι:
- (α) 100 N
 (β) 20 kN
 (γ) 100 kN
 (δ) 200 N
6. Στο σχήμα 3 δίνεται το διάγραμμα των τεμνουσών δυνάμεων αμφιέριστης δοκού μήκους 7 m. Η μέγιστη ροπή κάμψης M_{bmax} είναι:

- (α) $M_{bmax} = 24 \text{ kNm}$
 (β) $M_{bmax} = 30 \text{ kNm}$
 (γ) $M_{bmax} = 36 \text{ kNm}$
 (δ) $M_{bmax} = 60 \text{ kNm}$

Σχήμα 3

7. Να υπολογίσετε την πολική ροπή αδράνειας της διατομής του κοίλου άξονα που φαίνεται στο σχήμα 4

Σχήμα 4

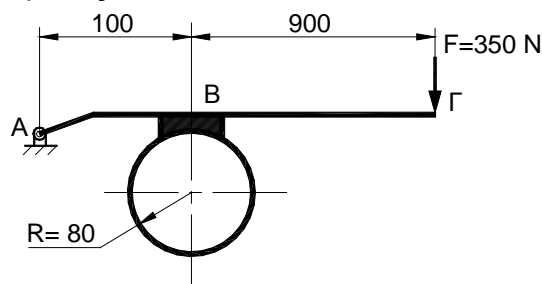
8. Να υπολογίσετε τη θερμότητα Q που απαιτείται για την αύξηση της θερμοκρασίας νερού μάζας $m = 25 \text{ kg}$ από $20 \text{ }^\circ\text{C}$ σε $100 \text{ }^\circ\text{C}$.
(η ειδική θερμοχωρητικότητα του νερού είναι $c = 4200 \text{ J/kg K}$)
9. Μεταλλική γέφυρα έχει μήκος 20 m . Να υπολογίσετε την αύξηση του μήκους της γέφυρας όταν η θερμοκρασία της αυξηθεί κατά 40°C .
(ο συντελεστής γραμμικής διαστολής είναι $\alpha = 17 \times 10^{-6} \text{ K}^{-1}$)
10. Να υπολογίσετε τη ροπή αδράνειας I δίσκου μάζας $m = 20 \text{ kg}$ και διαμέτρου $d = 0,4 \text{ m}$
11. Να υπολογίσετε τη μέγιστη τάση κάμψης σ_{bmax} σε δοκό ορθογωνικής διατομής με πλάτος $b = 8 \text{ cm}$ και ύψος $h = 12 \text{ cm}$ όταν η ροπή που ασκείται στη διατομή είναι $M_b = 24 \text{ kNm}$
12. Η δύναμη τριβής μεταξύ τριβέα και στροφέα είναι $F_{fr} = 50 \text{ N}$. Αν η διάμετρος του στροφέα είναι $D = 80 \text{ mm}$ να υπολογίσετε τη ροπή στρέψης της τριβής M_{tfr}

ΜΕΡΟΣ Β: - Τέσσερις (4) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με οκτώ (8) μονάδες

13. Ο ρότορας ηλεκτρικού μοτέρ έχει μάζα $m = 200 \text{ kg}$ και ακτίνα αδράνειας $\dot{i} = 150 \text{ mm}$. Να υπολογίσετε τη ροπή στρέψης M_t που χρειάζεται να εξασκηθεί στο ρότορα για να τον κάνει να περιστρέφεται με 1500 rpm σε χρόνο 6 s από τη στιγμή της εκκίνησης του. (Η τριβή είναι αμελητέα)
14. Η δύναμη στο χαλαρό μέρος του ιμάντα είναι $F_2 = 10 \text{ kN}$. Ο συντελεστής της τριβής μεταξύ των τροχαλιών και του ιμάντα είναι $\mu = 0,6$ και η γωνία επαφής του ιμάντα με την κινητήρια τροχαλία είναι $\theta = 120^\circ$. Να υπολογίσετε την ισχύ P της κινητήριας τροχαλίας όταν η ταχύτητα του ιμάντα $v = 5 \text{ m/s}$
15. Σε συμπλέκτη με δύο δίσκους τριβής στην κινούμενη άτρακτο ασκείται κάθετη δύναμη $F = 25 \text{ kN}$ σε απόσταση $r = 300 \text{ mm}$ από το κέντρο. Να υπολογίσετε την ισχύ P που μπορεί να μεταδώσει ο συμπλέκτης στις 1500 rpm , όταν ο συντελεστής της τριβής είναι $\mu = 0,5$
16. Στο σχήμα 5 φαίνεται ένα σύστημα φρένων. Αν η δύναμη τριβής μεταξύ τυμπάνου και σιαγόνας του φρένου είναι $F_{fr} = 900 \text{ N}$, να υπολογίσετε:

- (α) Το συντελεστή τριβής
- (β) Τη ροπή φρεναρίσματος

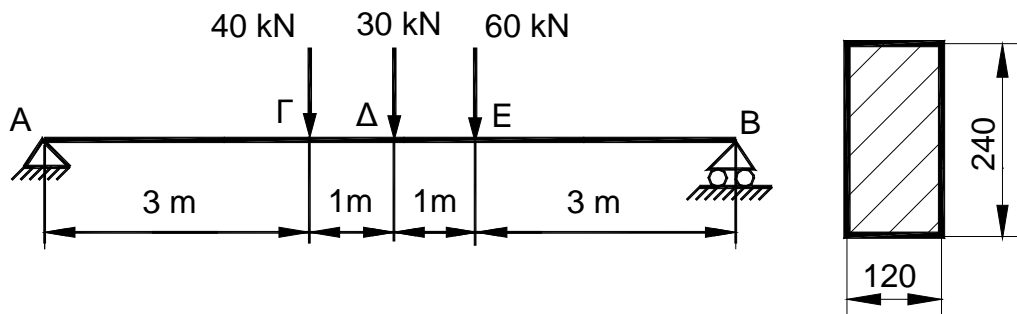
Σχήμα 5

ΜΕΡΟΣ Γ: - Δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες

17. Για τη δοκό που φαίνεται στο σχήμα 6:

- (α) Να υπολογίσετε τις αντιδράσεις στα στηρίγματα A και B
- (β) Να σχεδιάσετε το διάγραμμα τεμνουσών δυνάμεων (ΔΤΔ)
- (γ) Να σχεδιάσετε το διάγραμμα ροπών κάμψης (ΔΡΚ)
- (δ) Να υπολογίσετε τη μέγιστη τάση κάμψης (σ_{bmax})

Σχήμα 6

18. Άξονας με διάμετρο 200 mm, περιστρέφεται με ταχύτητα 60 rpm. Αν η μέγιστη τάση διάτμησης στον άξονα είναι $\tau_{max} = 100 \text{ N/mm}^2$, να υπολογίσετε:

- (α) Την πολική ροπή αδράνειας του άξονα
- (β) Τη μέγιστη ροπή στρέψης
- (γ) Την ισχύ που μεταφέρει ο άξονας

Τ Ε Λ Ο Σ   Δ Ο Κ Ι Μ Ι Ο Υ

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Δοκοί	$\Sigma M_A = 0$, $\Sigma M_B = 0$, $\Sigma F_\psi = 0$
Ροπές αδρανείας	$I_{xx} = \frac{b \cdot h^3}{12}$ $I_{x'x'} = I_{xx} + A \cdot d^2$ $I_{xx} = I_{yy} = \frac{\pi \cdot D^4}{64}$
Κάμψη	$\frac{\sigma_{b \max}}{\psi_{\max}} = \frac{M_{b \max}}{I} = \frac{E}{R}$
Στρέψη	$\frac{\tau_{\max}}{r} = \frac{M_t}{J} = \frac{\theta \cdot G}{\ell}$ $J = \frac{\pi \cdot D^4}{32}$ και $J = \frac{\pi}{32} \cdot (D^4 - d^4)$ $P = Mt \cdot \omega$
Επίπεδοι οδηγοί	$F_{fr} = \mu \cdot R_N$
Πρισματικοί οδηγοί	$F_{fr} = F \frac{\mu}{\eta\mu\alpha}$ $F_{fr} = \frac{\mu F}{\eta\mu(\alpha + \beta)}$ (ημ α + ημ β)
Έδρανα	$F_{fr} = \mu \cdot W$, $Mt_{fr} = F_{fr} \cdot r$ $Pt_{fr} = Mt_{fr} \cdot \omega$, $\omega = \frac{2\pi n}{60}$
Ιμαντοκίνηση	$\eta\mu\beta = \frac{R - r}{O_1O_2}$, $\theta_1 = 180^\circ - 2\beta$ $\eta\mu\beta = \frac{R + r}{O_1O_2}$, $\theta_2 = 180^\circ + 2\beta$ $L = \theta_1 \cdot r + \theta_2 \cdot R + 2O_1O_2 \cdot \sigma\upsilon\nu\beta$ $\theta = \frac{\pi}{180^\circ} \cdot \theta^\circ \rightarrow \text{rad}$ $F_1 + F_2 = 2F_0$ $F_1 = F_2 \cdot e^{\mu \cdot \theta}$ $P = F \cdot v$ $F = F_1 - F_2$ $v = \frac{2\pi n}{60} \cdot \left(r + \frac{h}{2} \right)$
Φρένα	$F_{fr} = \mu \cdot R_N$ $Mt_{fr} = F_{fr} \cdot r$
Συμπλέκτες με δίσκους τριβής	$Mt_{fr} = 2\nu\mu F \cdot \bar{r}$, $\bar{r} = \frac{r_1 + r_2}{2}$ $p = \frac{F}{A}$, $P = Mt_{fr} \cdot \omega$
Δυναμική στερεού σώματος	$\Sigma M = I \cdot \alpha$ $I = m \cdot \iota^2$ $I = m \cdot \frac{d^2}{8}$, συμπαγή δίσκου ή κυλίνδρου $I = m \cdot \left(\frac{D^2}{8} + \frac{d^2}{8} \right)$, κοίλου δίσκου ή κυλίνδρου $G = I \cdot \omega$ $v = \omega \cdot r$, $\omega_2 = \omega_1 \pm \alpha \cdot t$

Δυναμική στερεού σώματος (συνέχεια)	$\gamma = \alpha \cdot r \quad , \quad \theta = \omega_1 \cdot t \pm \frac{1}{2} \alpha \cdot t^2$ $s = \theta \cdot r \quad , \quad \omega_2^2 = \omega_1^2 \pm 2\alpha \cdot \theta$ $M = I \cdot \alpha \quad W = M \cdot \theta$ $P = M \cdot \omega \quad E_k = \frac{1}{2} I \cdot \omega^2$ $N = \frac{\theta}{2\pi}$
Υδροστατική	$p = \rho \cdot g \cdot h \quad , \quad \rho = \frac{m}{V} \quad , \quad w = \rho \cdot g \quad , \quad \rho = \rho_{\sigma\chi} \cdot 1000$ $p = \frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2}$
Άνωση	$A = \rho \cdot g \cdot V \quad , \quad A = W_1 - W_2 \quad , \quad V = \frac{W_1 - W_2}{\rho g}$ $\rho \cdot g \cdot V = V \cdot w \quad , \quad \rho_{\sigma\omega\mu} = \rho_{\nu\gamma\rho} \frac{W_1}{W_1 - W_2}$
Αρχή του Πασκάλ	$\frac{F_1}{A_1} = \frac{F_2}{A_2} \quad , \quad P = \frac{F}{A} \quad , \quad s_1 \cdot A_1 = s_2 \cdot A_2$
Υδροδυναμική Νόμος της συνέχειας	$A_1 \cdot v_1 \neq A_2 \cdot v_2 = \text{σταθερ}$
Αρχή του Μπερνούλι	$H_1 + \frac{v_1^2}{2g} + \frac{p_1}{\rho g} = H_2 + \frac{v_2^2}{2g} + \frac{p_2}{\rho g} = \text{const.}$
Παροχή	$Q = \frac{V}{t} \quad , \quad Q = \mathbb{A} \cdot v = \frac{s}{t}$
Ποσότητα θερμότητας	$Q = m \cdot c (t_2 - t_1)$
Θερμική Διαστολή Γραμμική διαστολή	$\Delta l = \alpha \cdot l \cdot \Delta\theta \quad , \quad L = L_0 [1 + \alpha (t - t_0)]$
Κυβική διαστολή	$V_\theta = V_0 [1 + 3\alpha \cdot \theta]$
Μεταβολή αερίων Ισόθερμη	$P_1 \cdot V_1 = P_2 \cdot V_2 \quad \text{ή} \quad \frac{V_1}{V_2} = \frac{P_2}{P_1}$
Ισοβαρής	$V = V_0(1 + \alpha \cdot \theta) \quad \alpha = \frac{1}{273} \text{ K}^{-1} \quad , \quad \frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2} = \text{σταθερό}$
Ισόχωρος	$P = P_0(1 + \alpha \cdot \theta) \quad \alpha = \frac{1}{273} \text{ K}^{-1} \quad , \quad \frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2} = \text{σταθερό}$
Γενική Μεταβολή	$\frac{P_1 \cdot V_1}{T_1} = \frac{P_2 \cdot V_2}{T_2}$
Αδιαβατική μεταβολή	$P \cdot V^\gamma = \text{const}$